

Jan Zieliński

"Katastroficzna odmiana powieści popularnej. Katastrofizm i awangarda", Krystyna Kłosińska, Red. T.Bujnicki, T.Kłak, "Prace Naukowe UŚl.", nr 322, Katowice 1979 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 23/4 (78), 257

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KŁAK Tadeusz: W cieniu awangardy (o Klubie S). Katastrofizm i awangarda. Red. T. Bujnicki, T. Kłak. "Prace Naukowe UŚl." nr 322. Katowice 1979 s. 131-168.

Autor omawia historię działającego w Warszawie w latach 1932-1936 Klubu S, ugrupowania artystycznego młodzieży akademickiej. Programowo grupa pozostawała w kręgu oddziaływań awangardy krakowskiej, choć związani z nią byli również poeci, dla których tradycją najbliższą była poetyka Skamandra. Klub S był bardziej centrum intelektualno-dyskusyjnym niż określoną grupą literacką. Mimo starań nie powołano własnego czasopisma, nie sformułowano oryginalnych koncepcji estetycznych. Prowadzone w Klubie dyskusje o sztuce zintelektualizowanej i społecznie zdeterminowanej znalazły odbicie w literaturze po roku 1944: dawni członkowie grupy Kott, Matuszewski, Otwinowski, Żółkiewski redagowali czasopismo "Kuźnica", które określiło program realizmu socjalistycznego.

BP/78/67

J.Ł.

/II/ KŁOSIŃSKA Krystyna: Katastroficzna odmiana powieści popularnej. Katastrofizm i awangarda. Red. T. Bujnicki, T. Kłak. "Prace Naukowe UŚl." nr 322. Katowice 1979 s. 57-76.

Autorka omawia katastroficzne powieści popularne opublikowane w latach 1918-1932. Wyróżnia tu dwa typy: powieść z odległej przyszłości i powieść z niedalekiej przyszłości. Bohaterowie powieści pierwszego typu występują w rolach: władcy, bohatera i dziewczyny. Fundamentalny konflikt między władzą (elitą) a bohaterem (ludem) rozstrzyga metamorfoza bohatera. Powieści te są na ogół dydaktyczne. Druga odmiana korzysta ze współczesnych zagrożeń rasowych i ideowych ("żółte" i "czerwone" niebezpieczeństwo).

BP/78/68

J.Z.